

เครื่องมือคัดกรอง
“ความสามารถในการอ่านและการเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
ภาคเรียนที่ ๑ : กรกฎาคม ๒๕๖๙

สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ
สงวนลิขสิทธิ์

ฉบับที่ ๑ การอ่าน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม โดยเขียนเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. หน้าคำตอบที่ถูกต้อง ใช้เวลา ๓๐ นาที

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๑-๓

ถึงบางวัวเห็นแต่ศาลตระหง่านง้ำ ดาวเดือนดับลับเมฆเป็นหมอกมล พอเรือออกนอกชวากปากตะครอง ดูกว้างขวางว่างเว้งวิเวกใจ	ละอองน้ำค้างย้อยเป็นฝอยฝน สุริยนเี่ยมฟ้าพนาไลย ค่อยลอยล่องตามลำแม่น้ำไหล เป็นพงไพรผุ่นกวิหคบิน นิราศเมืองแกลง, สุนทรภู่
--	---

๑. เหตุการณ์ในบทอ่านนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด

- ก. รุ่งเช้า
ค. เที่ยงคืน

- ข. พลบค่ำ
ง. ป้ายคล้อย

๒. บรรยากาศที่ปรากฏในวรรค “ดูกว้างขวางว่างเว้งวิเวกใจ” ให้ความรู้สึกอย่างไร

- ก. อึดอัดใจ
ค. โดดเดี่ยว

- ข. หวาดกลัว
ง. ตื่นตาตื่นใจ

๓. ข้อใดเป็นการเขียนแบบพรรณนา

- ก. เป็นพงไพรผุ่นกวิหคบิน
ค. ค่อยลอยล่องตามลำแม่น้ำไหล

- ข. ละอองน้ำค้างย้อยเป็นฝอยฝน
ง. พอเรือออกนอกชวากปากตะครอง

อ่านบทอ่านต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ ๔-๖

๑ ตัดต้นก่นรากแล้ว หนามหน่นหนอนไว้แขนง เพลิงพิษนิตหนึ่งแรง ดับแต่คุ่นไว้เชื้อ	ปลูกแปลง หน่อเนื้อ เรื่องโรจน์ นึ่งข้าเพลิงโพลง โคลงโลกนิติ, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร
--	---

๔. จากบทอ่านไม่ปรากฏการเขียนลักษณะใด

- ก. แสดงเหตุผล
ค. ใช้ความเปรียบ

- ข. อ้างหลักฐาน
ง. ใช้คำตรงกันข้าม

๕. ข้อใดคือผลลัพธ์ของ “หนอนไว้แขนง หน่อเนื้อ”

- ก. ศัตรูจะกลับใจมาเป็นมิตรที่ดีต่อเรา
ค. แขนงและกิ่งก้านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

- ข. ปัญหาจะไม่กลับมาสร้างความเดือดร้อนได้อีก
ง. ต้นไม้จะสามารถเจริญเติบโตไปเป็นต้นไม้ใหญ่

๖. บทอ่านนี้ต้องการสั่งสอนเรื่องใด

- ก. การรู้จักโอนอ่อนผ่อนตามสถานการณ์
ค. การระมัดระวังตนเองไม่ให้ประมาทผู้อื่น

- ข. การรู้จักให้อภัยแก่ศัตรูเพื่อความสงบสุข
ง. การทำลายต้นเหตุของปัญหาให้หมดสิ้นไป

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๗-๑๐

๑. ละครหยุดอุตุลุดด้วยมวยปล้า มงคลใส่สวมหัวไม่กลัวกัน ตีเข้าปับรับโปกสองมือปิด กระหวัดหวัดหวีพววาเสียงฮาฮือ	ยื่นประจำหมายสู้เป็นคู่ชน ตั้งประจันจตจับกระหยับมือ ประจบติดเตะผางหมัดขว้างหวือ คนดูอื้อเออเอาสนั่นอิง นिरात्พระบาท, สุนทรภู่
--	---

๗. คำว่า “มงคล” ในบทอ่านนี้หมายถึงอะไร

ก. อุปกรณ์ป้องกันศีรษะ

ข. ของรางวัลสำหรับผู้ชนะ

ค. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขัน

ง. เครื่องรางที่นักมวยสวมบนศีรษะ

๘. “ตั้งประจันจตจับกระหยับมือ” ตรงกับข้อใด

ก. การไหว้ครูมวยไทย

ข. การหลอกล่อคู่ต่อสู้

ค. การตั้งท่าเตรียมต่อสู้

ง. การพยายามจับมือกับคู่ต่อสู้

๙. “หมัดขว้างหวือ” คำว่า “หวือ” หมายถึงสิ่งใด

ก. ความเร็ว

ข. ความแข็งแรง

ค. ความเจ็บปวด

ง. ความสวยงาม

๑๐. “ฮาฮือ” และ “อื้อเออเอา” ในบทอ่านมีจุดประสงค์ตามข้อใด

ก. เพื่อชมขวัญนักมวย

ข. เพื่อให้จังหวะแก่นักมวย

ค. เพื่อแสดงความไม่พอใจของผู้ชม

ง. เพื่อแสดงความสนุกสนานของผู้ชม

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถามข้อ ๑๑-๑๒

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ประกาศรับรองให้ “ตำรายาทั้ง” ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติ ตามที่ประเทศไทยเสนอ เปิดคุณค่าทางโภชนาการของตำรายาทั้ง เมนูสุขภาพที่มีคุณค่าโภชนาการและเป็นที่ยอมรับคนไทยและต่างประเทศ กุ้ง : อุดมไปด้วยโปรตีน แคลเซียมสูง ช่วยบำรุงกระดูกให้แข็งแรง เป็นแหล่งโอโอตินที่สำคัญของร่างกาย เห็ดฟาง เห็ดนางฟ้า : มีโปรตีนสูง วิตามิน เกลือแร่ พลังงานต่ำ ไม่มีไขมัน และใยอาหารสูง ช่วยในการขับถ่าย พริกชี้หนู : ป้องกันหวัด ลดการเกิดก๊าซที่เกิดจากการย่อยอาหาร แก้อาการท้องอืดท้องเฟ้อ และมีวิตามินซี มะนาว : มีวิตามินซีสูงมาก ป้องกันหวัด กองส่งเสริมความรอบรู้และสื่อสารสุขภาพ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข	
---	--

๑๑. “ตำรายาทั้ง” จัดเป็น “เมนูสุขภาพ” เพราะเหตุใด

ก. เพราะมีวัตถุดิบที่มีคุณค่าทางโภชนาการ

ข. เพราะได้รับการรับรองจากองค์การยูเนสโก

ค. เพราะมีสารอาหารครบถ้วนเหมาะสมกับทุกวัย

ง. เพราะเป็นเมนูที่คนไทยและชาวต่างชาติชื่นชอบ

๑๒. ข้อใดสรุปความสัมพันธ์ของวัตถุดิบกับสุขภาพได้ถูกต้อง

ก. กุ้งและเห็ด : ให้พลังงานและไขมัน

ข. มะนาวและพริกชี้หนู : ป้องกันหวัด

ค. พริกชี้หนูและกุ้ง : ช่วยในการขับถ่าย

ง. เห็ดและมะนาว : บำรุงกระดูกและฟัน

อ่านบทอ่านต่อไป แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๓-๑๕

แต่ครั้งโบราณกาล ชาวไทยที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ในแต่ละท้องถิ่นมักใช้วัสดุธรรมชาติ เช่น ไม้ ดิน หิน โลหะ หนังสัตว์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย เครื่องเรือน เครื่องเล่นบันเทิง เครื่องดนตรี และเครื่องมือเครื่องใช้ ในการดำรงชีวิตประจำวันของตน รวมทั้งใช้ในการประกอบพิธีกรรม ตามความเชื่อถือและศาสนาที่ตนนับถือ และโดยที่คนไทยเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรม มีฝีมือทางการช่าง รักความสวยงาม และมีความละเอียดประณีต อีกทั้งยังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักประดิษฐ์คิดค้นลวดลาย เป็นของตนเองขึ้นมา แล้วแกะสลักฉลุตกแต่งเครื่องมือเครื่องใช้ดังกล่าว ให้งดงามอ่อนช้อย มีคุณค่า ทั้งในด้านศิลปะ และประโยชน์ใช้สอยอย่างสมบูรณ์ งานช่างฝีมือของชาวบ้านนี้ เรียกว่า หัตถกรรมพื้นบ้าน

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน
โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉบับเสริมการเรียนรู้ เล่ม ๖

๑๓. บทอ่านนี้ไม่ได้กล่าวถึงข้อใดเกี่ยวกับหัตถกรรมพื้นบ้าน

ก. มีความคงทน	ข. มีความสวยงาม
ค. มีความสร้างสรรค์	ง. มีประโยชน์ในการใช้

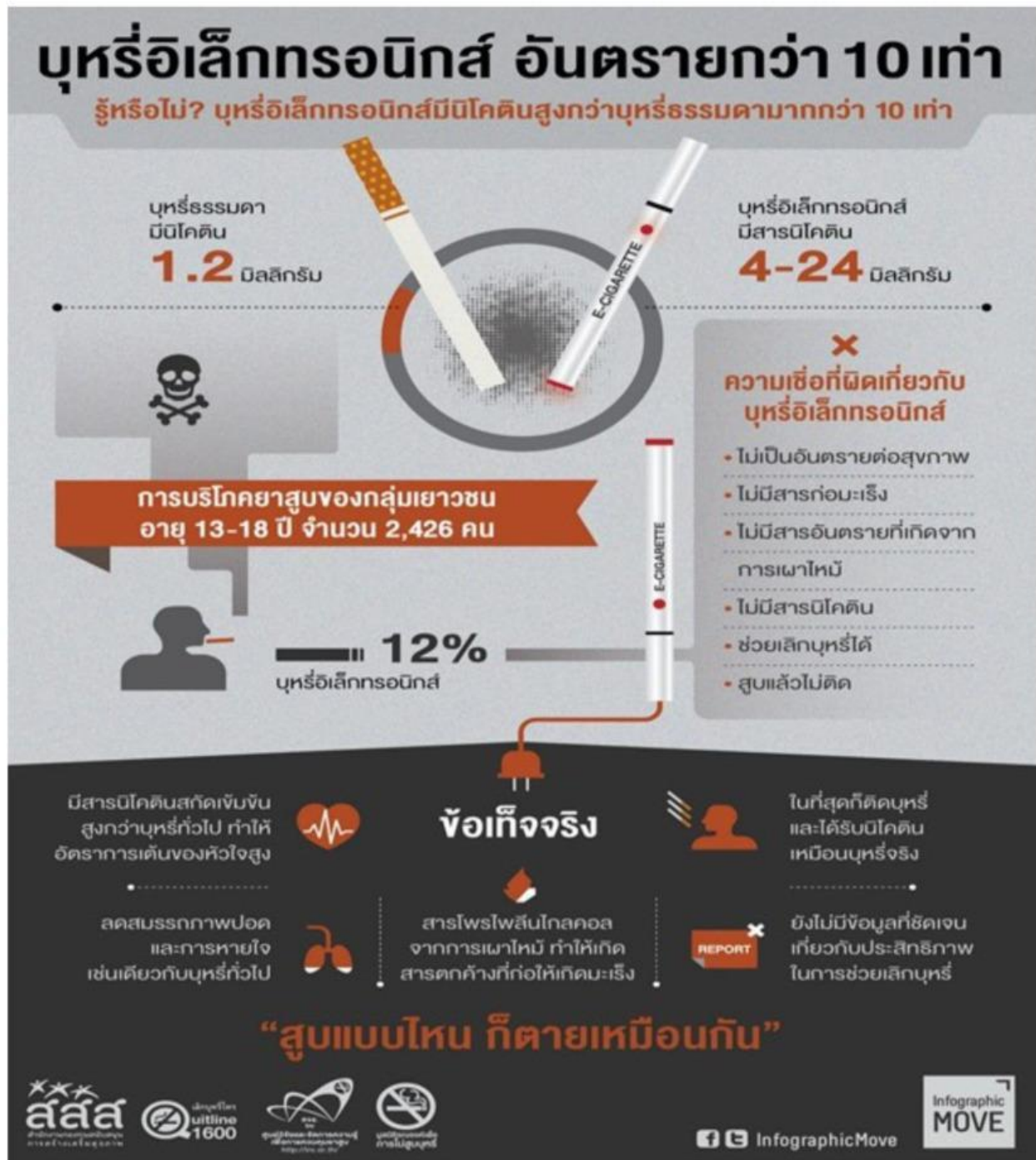
๑๔. วิถีชีวิตใดของชาวไทยในสมัยโบราณที่ไม่ปรากฏในบทอ่านนี้

ก. แบบเกษตรกรรม	ข. แบบพึ่งพาธรรมชาติ
ค. แบบภูมิปัญญาชาวบ้าน	ง. แบบชุมชนและวัฒนธรรม

๑๕. ข้อใดถูกต้องตามบทอ่าน

- ก. การใช้วัสดุที่มีราคาแพงและทนทาน
- ข. ความสามารถในการผลิตจำนวนมากในเวลาอันสั้น
- ค. การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้กับวัสดุธรรมชาติ
- ง. การผสมผสานระหว่างประโยชน์ใช้สอยกับคุณค่าทางศิลปะ

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๖-๑๗

๑๖. ข้อมูลใดไม่ถูกต้องเกี่ยวกับบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

- ก. สูบแล้วติดได้
ค. เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ข. ไม่มีสารตกค้าง
ง. มีสารนิโคตินเข้มข้น

๑๗. ข้อใดไม่ปรากฏในบทอ่านนี้

- ก. โทษของบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์
ค. สารพิษในบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

- ข. ชนิดของบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์
ง. ความเชื่อเกี่ยวกับบุหรี่อิเล็กทรอนิกส์

อ่านบทอ่านต่อไปนี แล้วตอบคำถาม ข้อ ๑๘-๒๐

๑๘. ข้อใดคือสาระสำคัญของบทอ่านนี้

- ผลกระทบและโทษของบุหรี่ปัไฟฟ้าต่อวัยเรียน
- วิธีการบำบัดและเลิกบุหรี่ปัไฟฟ้าสำหรับนักเรียน
- ส่วนประกอบทางเคมีที่เป็นอันตรายในน้ำยาบุหรี่ปัไฟฟ้า
- การเปรียบเทียบอันตรายระหว่างบุหรี่ปัมวนและบุหรี่ปัไฟฟ้า

๑๙. จากบทอ่าน คำว่า “สัักัดกัน” มีความหมายตรงกับข้อใด

- การสร้างแนวกันไม่ให้ควันบุหรี่ปัไฟฟ้าลอยเข้าไปในบริเวณโรงเรียน
- การเป็นตัวขัดขวางพัฒนาการทางสมองและพฤติกรรมของนักเรียน
- การหยุดยั้งเชื้อโรคจากบุหรี่ปัไฟฟ้าไม่ให้ลุกลามไปยังอวัยวะส่วนอื่น ๆ
- การตั้งกฎระเบียบอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนพกพาบุหรี่ปัไฟฟ้า

๒๐. จากบทอ่าน ข้อใดแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเหมาะสมมากที่สุด

- สมองส่วนหน้าถูกทำลายทำให้ริมฝีปากดำ มีกลิ่นปาก
- ควันบุหรี่ปัไฟฟ้ามีฝุ่นจิ๋ว PM 2.5 ส่งผลให้หัวใจเต้นเร็วขึ้น
- ต่อมรับรสทำงานลดลงส่งผลต่อการเกิดโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
- อาการขาดสารนิโคตินทำให้เกิดความกระวนกระวาย ขาดสมาธิในการเรียน

ฉบับที่ ๒ การเขียน

คำชี้แจง

ให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นในประเด็น “รักษารักษาไทย” ด้วยตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ความยาว ๑๐-๑๒ บรรทัด และตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ใช้เวลา ๒๐ นาที